

گەرپىكىتري سەماي كازمى لەگەل مارەگان

01-01-2021

نووسەرەگان

ناوەندی لىكۆلېنەوھى رووداو

كورتە : لەماوھى شەش مانگدا، مستەفا كازمى سەرۆك وەزيران، بۆ دووھمجار لەگەل ميليشيا چەكدارەگانى شوپىنكەوتەي ئيراندا كەوتە كيشمەكيش، بەلام ئەمجارەيان زياتر لەكۆتايى حوزەيران، جولاندنى ھيز و ھەرەشە و گۆرەشەي توندى تىكەوت .

لەماوەی شەش مانگدا، مستەفا كازمی سەرۆك وەزیران، بۆ دووهمجار لەگەڵ میلیشیا چەكدارەكانی شوێنكەوتەى ئێراندا كەوتە كێشمەكێش، بەلام ئەمجارەیان زیاتر لەكۆتایى حوزەیران، جۆلاندى ھیز و ھەرەشە و گۆرەشەى توندی تێكەوت . تێكچوونی ئەمجارەى نێوانى سەرۆكەووەزیران و میلیشیاكان كە پێشتر خۆى بە"سەماکردن لەگەڵ مار " ناوی نابوو، لەگەڵ بزوتنەوہى عەساییدا بوو كە دووھم میلیشیای پالیشتیکراو لەئێرانەو لەدواى كەتیبەكانى حیزبۆللا. تۆمەتەكەش تێوہگلانى یەكێك لە كادیرەكانى ئەم بزوتنەوہیە رادیکالە شیعەییە (حسام زىجاوى) لە سەرکردایەتیکردنى ھاوئیشتنى 21 موشەك بەرەو بالیۆزخانەى ئەمەریكا لەناوچەى سەوز كە رەھەندىكى گەورەتر لەجوغرافیاو رەوشى ناوخۆیى عێراقى ھەيە و بەشێكە لە گرزىیە ھەرىمايەتى و نێوہولەتیبەكانى نێوان تاران و واشنتۆن لە رۆژھەلاتى نێوہراست. ھەرۆھا لە كاتێكیشدابوو كە عێراق خۆى بۆ ھەلبژاردنىكى پێشوەختە ئامادە دەكات (حوزەیرانى 2021)، پەرلەمان و شەقامەكەشى لە مشتومرى شیکردنەوہى لێكەوتەكانى قەیرانى دارایی و داہەزاندى بەھای دینار بەرامبەر دۆلار دان. كەلەكەبوونی ئەم ھەموو دۆسیە تێكچڕاوەش زیاتر رەوہشەكە بەرەو ئالۆزى و ئاروونی دەبات.

حكومت پالیشتى سیاسى و پەرلەمانى بەھیزی نییە، لەژێر گوشار و لەبارودۆخى دژواردا؛ كۆنترۆلكردنى چەك بەشێكى سەرەكیە لە كارنامەكەى، سەرچاوەى شەرعیەتە سیاسى و ئەخلاقیەكەشى دەرھاویشتەكانى "راپەرىنى تشرینی 2019" یە كە سەرەكیترین دروشمى وەرگرتنەوہى نیشتمانی بوو لە گروپە نادەولەتیبەكان. جگە لەوہش، گوشارى زۆرى دەرەكی لەسەرە بۆ ئەوہى سنورىك بۆ پالەوانبازى میلیشیاكان دا بنیٹ كە ھێرشى سەر بالیۆزخانەكانیان كردوو بەدەسكەوتى گەورە بۆ خۆیان. كاتێكیش حكومت رووبەرپوو بزوتنەوہى عەسایب بووبوہو، خەریكبوو بەغدا بېتە گۆمى خۆین و پێكدادان. بەدواى گرزىیە ئەمنیەكانیشدا ھەرەشە "ئاباوەكانى" كەتیبەكانى حیزبۆللاى بەسەرداھات ، لەسایەى ئەم بارودۆخەشدا حكومت خۆى لە دوورنیاىنىكى یەكلاكەرەوہدا ببنیوہ: یان دووبارەبوونەوہى سیناریۆى ناچاربوون بە ئازادکردنى كادیرەكەى عەسایب و پینچ گىراویتی ھاوہلى لەچەشنى ئازادکردنى 14 لە چەكدارەكانى حیزبۆللا لە ھاوینی رابردوو كە بە رووداوى (ئەلبوعیسە) ناسراو ، یان پێداگری لەسەر پاراستنى لانیكەمى شكۆى خۆى و دیاریكردنى ھیلی سوورى بارودۆخ و كەشى ھەلبژاردنە چاوەروانكراوہكانى حوزەیرانى 2021 كە پینشھاتیكى جومگەییە بۆ ھەموولا.

ھەندىك لە ئامازە و دەرەنجامەكان ئەوہ دەرەدەخەن، ئەگەرچى حكومت بەشێوہیەكى خیرا و بنجیر دۆخەكەى پێ كۆنترۆلنەكرا، بەلام بەراورد بە گەرى یەكەم ھەندى بەرەوپینشچوونی بەدەستھێنا، كە دەكریٹ بەمجۆرە دیارى بكریٹ: - سەرۆكەووەزیران خۆ بیدەنگكردنى لەھێرشە موشەكەییەكان تێپەران، ئەمەش نەرىتی حكومەتەكانى پینشو بوو لە سەرچەم ھێرشەكانى سەر ناوچەى سەوز ، ھەرۆھا بەشێوہیكى راستەوخۆش بزوتنەوہى عەسایبى خستە بەر بەرپرسیاریتی تۆمەتى ھێرشكردنە سەر بالیۆزخانەى ئەمەریكا، ئەمەش رەنگە كاریگەرى زۆرى ھەبووبیٹ لە گۆرىنى تۆنى لیدوان و گوتارى عەسایب كە ئیدانەى ھێرشكردنە سەر بالیۆزخانەى ئەمەریكایان كرد و ئەوہشیان راگەیاندا "ناكریٹ تاسەر بەغدا بەدەستى گروپى چەكدارەوہ بىٹ"، ھەرۆھا خۆیان لە گروپە چەكدارە رادیکالەكانىترى شیعە بىتەرى كرد. ئەم نەرىتی بیدەنگى شكاندنە ئەگەرچى لاوازى و پاشەكشەى زۆرى دەولەت بەرامبەر جوولە و توانای لوجستى میلیشیاكان دەرەدەخات، بەلام ھەنگاوىك پینشترە لە چاوپۆشى، جگە لەمەش ھەندىك بۆچوون باس لەوہ دەكەن ئەم ئیجراكردنە لەبەررۆھەندى میلیشیاكان نییە لەكاتێكدا كە بەرەو ھەلبژاردن دەرپۆن و ناچارى و پێداویستیەى ئەمنى و سیاسییەكانى ئێران ناچارى كردوون كارى سەرەپۆی و سەرکێشانە بكەن .

- سەربارى ئەوہى وەھا راگەبەنرا كە كادیرە پێشكەوتووہكەى عەسایب رادەستى ئاسایشى ھەشدى شەعبى دەكریٹ و كۆبى بەلگەنامەپەكیش لەمبارەپەوہ دەزى پێكرا ، بەلام ھەر زوو وەزارەتى ناوخۆى عێراق ھەبوونی رێككەوتنى لەو چەشەنى رەتكردوہ ، جگە لەوہش باوہرى زال ئەوہپە ئەو دەستگىركراوہ ھیشتا ھەرلای حكومت بن، و تەو دانپیدانانەكانیشیان بەلگەپەكى یاسایى بىزاركەر دەبىٹ بۆ عەسایب لەم قۇناغەى ئیستادا، بەتایبەت كە ئەم بزوتنەوہیە لە ئیستادا جگە لەحكومەت بەرەپەكیترى شەرى ھەيە لەگەڵ شەقامى شیعە بەھۆى ئەوہى لەگەڵ ھەشدى عەتەبەكان "ھەشدى سیستانی" بەرەپەكەوت، ئەویش كاتێك قەیس خەزەلى ئەمىندارى عەسایب، ھەشدى عەتەبەكانى بە پرۆژەپەكى ئیسراىلى و ئەمەرىكى لەقەلەمدا ، بەمەش كەوتە شەر لەگەڵ یەكێك لە پایە بەھیزەكانى پیرۆزى لە دنیاى شیعەدا كە ھەشدى نەجەف و كەربەلاپە.

ئەو ھەوالانەى لە كۆبوونەوہ و دیدارەكانى كازمییەوہ دەزەیان كردووہ باس لە خۆشحالى و متمانە بەخۆبوونی ناوبرا دەكەن لەپاش گرزىیەكانى بەغدا ، بەلام دەسكەوتیك ئەگەر بەدەستھاتبىٹ لەم رۆوبەرپووونەوہى دواى، چەند فاكتەرىكى یارمەتیدەرى ھەبووہ،

لهلايهك له دوا رۆژگارەكانى ويلايهتى تره مپدا ئيران خوازيارى بهريهككهوتنى كهوره نيهه لهگهه له مەريكا چ له ريگهه خۆي و چ له ريگهه
باله سهربازيه كانيهه وه ، جگه له هه ندى جموجولى بهرتهسك بو خو ويناكردن وهك بههيز و خاوهن كارتى گوشار، لهلايه كيتر سه دريهه كان
دريغيان نه كرد له پالپشتى هه لوپشتى حكومهت بهرامبهر چه كداره كان تا ئاستى داواكردنى راگه ياندنى بارى نااسايى له به غدا ، يان
جه ختكردنه وه له دوورخستنه وهى به غدا دهكات له مه ترسى و گرژى ئەمنى و هيرشى رۆكيت ، له مهش گرنگتر سه در هه ر به مدوايپانه
په ياميكي بيزاركه رى به زمانه كانى فارسى و ئينگليزى ناراسته ي تاران و واشنتو كرد بو دوورخستنه وهى شه ره كانيان له به غدا كه ئەمهش
له په نا پالپشتيه مه دهنى و دهوله تى و ده ره كييه كاندا رۆلى زورى هه يه له دا بينكردنى پشتيوانى بو حكومهت، ئەگه رچى سه دريهه كان
له بهر دهسكه وتى خويان و دوژمنايه تى كونيان له گهه له عسايبدا كرديان .